

*Деякі незначні події та персонажі вигадані.
Автор не несе відповідальності за погляди,
думки, вислови та дії не вигаданих персонажів твору.*

Віталій Перетяцько

**І ВОДУ ПИТИ,
І ЛЮБОВ КРУТИТИ**

Комічний роман

Київ

УДК 821.161

П27

Перетяцько В.

П27 І воду пити, і любов крутити : комічний роман.

Київ : Видавництво Ліра-К, 2022. 320 с.

ISBN 978-617-520-178-7

Якщо Вам випало щастя бути гостем міст пристрасті Моршина чи Трускавця, то книга «І воду пити, І любов крутити» про Вас! А якщо Ви ще й на екскурсію до Львова їздили, відпочиваючи у вищезгаданих містах пристрасті, то Ви претендент на співавторство...

УДК 821.161

ISBN 978-617-520-178-7

© Перетяцько В., 2022

© Видавництво Ліра-К, 2022

Будьмо знайомі...

Кажуть, що українці – найщасливіші люди у світі. Чому? Та тому що в Україні є аж два міста, в яких діють лише дев'ять заповідей. Таких свобод не мають навіть у Таїланді.

Ще із сімдесятих років двадцятого сторіччя у селищі Хлерівка, що розкинулося на правому березі річки Рось, а напровесні – у самій Росі, відзначають день курортника. І коли наприкінці двадцятого сторіччя до нашої країни став активно навідуватися святий Валентин, хлерівчани одноголосно обурились: «Якої хороби воно до нас суне та ще й у той самий день».

Добрих піввіку селищем Хлерівка ходять чутки, що в Моршині чи Трускавці навіть найбезнадійніший невдаха зможе зустріти жінку, яка його палко й вірно любитиме до тих пір, поки Доля не розлучить їх. Будь-яка хлерівська дитина на запитання: що таке кохання, відповідь: «Це те, що буває у санаторії». А кожна доросла хлерівчанка розповість історію великого кохання, що народилося й померло... одні кажуть, що у Трускавці, а інші стверджують, що в Моршині. Ця історія була переказана так багато разів, що за її мотивами хлерівські школярі, шкільний бібліотекар, учитель трудового навчання, голова сільради, комірник, завклубом, завтоком, завфермою, остеопат і моряк далекого плавання написали вісім повістей, два романи, шість радіоп'єс і тринадцять віршів, які об'єднують між собою тринадцять ключових слів: путівка, Моршин, Трускавець, кохання, ропа, бювет, озокерит, бішофіт, поїлка, жилетка, калган, масаж, солі.

Михайло змолоду скаржився на шлунок, не раз хлерівський фельдшер Валя Качка вибивала для нього путівки у кращі санаторії країни, але щоразу на шляху до здоров'я ставала дружина Михайла Катерина Зозуля, хоча навіть не підозрювала, що Валя Качка вибивала дві путівки – другу для себе. Щоправда, про це й Михайло не знав. У дружини Михайла був вагомий аргумент проти поїздки чоловіка в санаторій: «Що, мало по селу болячок ходити, що ти ще одну хочеш привезти?» Михайло тулив долоні до живота, імітував страждання від болю і клявся, що не буде навіть дивитися на жінок, не те що до них тулитися, але Катерина мала тверду думку: «Усі санаторії – гірші від Содому і Гоморри. Якби Бог не був таким заклопотаним, то він давно знищив би усі санаторії, як свого часу знищив Содом і Гоморру». Та коли Михайлу виповнилося п'ятдесят п'ять років і він пішов на пенсію (Хлерівка знаходиться у Чорнобильській зоні, і чоловіки Хлерівки ідуть на пенсію у п'ятдесят п'ять років, а жінки у п'ятдесят), Катерина, згадавши, що останній раз Михайло тулився до неї в день свого п'ятдесятиріччя, коли їх під пісню «Рече та стогне Дніпр широкий» примусили станцювати повільний танець, вирішила, що настав час полікувати шлунок Михайла, бо їй уже остогидло варити їсти на два столи.

Катерина була впевнена, що Михайло імпотент, тому без сумнівів продала трьох свиней, дістала з горища батьків чемодан, знайшла у піддашку три гумові грілки, випрасувала двоє штанів, три сорочки, кофту з блискучими гудзиками, наваксувала черевики, купила дві пари носків, носову хустинку, гребінець, кип'ятильник, тапочки, в'язану шапочку, вазелін та одеколон «Мачо», який їй порадила взяти продавець хлерівського півповерхового магазину «Галін супермаркет». Коли Катерина запитала: «Ти не знаєш, що то таке те мачо? Гляди, часом не матюк?», продавець відповіла: «Я у технікумі вчила англійський язик, а це слово французьке, але я читала в дуже модному й дорогому заграничному імпортному журналі, який мені прислав із Іспанії мій бой-хренд Каміло Хосе Села, з яким

я познакомилась у швидкісному безлімітному Неті, що мачо – це серйозний і відповідальний чоловік».

І от першого дня тижня, ще вдосвіта, щоб люди не бачили, Катерина провела Михайла до автобусної зупинки, повз яку двічі на день без зупинок проїжджає рейсовий автобус Корсунь–Київ.

У першій красуні п'ятого цеху двадцятичотирирічної Лесі, яка позаторік вийшла заміж за головного інженера заводу, не було ніяких проблем зі здоров'ям, навіть надуманих. Леся щиро дивувалася, коли чула від колег по роботі про якісь болі у попереку, крижах, животі, голові, печінці, колінах чи в роті, але коли голова профспілки під час обідньої перерви повідомила, що на цех виділено вісім оздоровчих путівок у санаторії «Пролісок» та «Світанок», що у Моршині, Леся першою підняла руку і вигукнула: «Мені це треба!». Три десятки жінок посміхнулися і блиснули очима так, немов їм повідомили про підвищення зарплати, а через годину кожна душа п'ятого цеху, навіть та душа, що була на лікарняному чи у відпустці, знала, що Леся нарешті вирішила піти наліво, і Лесю почали називати своєю людиною.

Незважаючи на те, що до санаторію Юрій Панасович їздить лише з дружиною, одна із стін його кабінету густо обвішана жіночими речами. Це трофеї Юрія Панасовича. Від злих очей «Стіну слави» приховує державний прапор, який має площу 24 квадратні метри.

Повернувшись із санаторію, Юрій Панасович біжить на роботу раніше, ніж у звичайні дні, вивішує на стіну нові трофеї і опускає прапора, а коли всі водії, механіки та слюсарі автопарку заходять до кабінету, щоб привітати свого начальника з поверненням, він вмикає пісню гурту «Квін» «The show must go on» і під гучні аплодисменти підлеглих піднімає прапора. Коли аплодисменти стихають, Юрій Панасович починає свою розповідь про те, як, перебуваючи під постійним прицілом дружини, добував трофеї.

– От уявіть собі, хлопці, заходжу я в процедурну, ну, щоб у ванні з розведеною ропою поспати, а моя видра сторожує під дверима, щоб я, гляди, у ці тридцять хвилин не чкурнув до якоїсь кралі в номер. От що робити в такій ситуації? Га?

– Медсестру! – Кричать в один голос десятка два чоловіків.

– А дзуськи! – Юрій Панасович показує натовпу підлеглих дві дулі. – Вони там усі дурнуваті, кажуть, що це гріх. Але пособити – ніколи не відмовляться.

І Юрій Панасович розповідає, як за тридцять хвилин встигає перехитрити дружину і піднятися на шостий поверх, де його чекає в поліпшеному номері молоденька мати двох дітей, яких вона на час побачення відвела в дитячу кімнату. І як потім, після пристрасного кохання, йому було важко добути трофей, бо всі вона перед його приходом попрапа, а в нього принцип – брати лише теплі.

– Оце справжній мужик, – кивають головами більшість працівників автопарку і замріяно дивляться на стіну слави, на якій висять добрих півтори сотні жіночих трусиків, трусів, панталон, стрингів, рейтузів, колготок, гольфів, бюстгальтерів, бандажів і один дощовик.

А меншість, які знають Юрія Панасовича ще змолоду, приховують глузливі посмішки, бо знають, що єдине, що робить потай від дружини директор автопарку, – це купує оті всі жіночі речі, що висять на стіні. Одне, в чому вони не впевнені до кінця, так це в тому, що й дощовик він теж купив. За словами Юрія Панасовича, красуня прийшла до нього на побачення, котре вони влаштували в маленькій капличці, яку поставили біля самісінького санаторію, в однім дощовику, тому йому довелося віддати їй свою шкіряну куртку, яка в ті часи була розкішшю для пересічного українця.

Юрій Панасович справді повернувся з курорту без куртки, і його дружина п'ять років тероризувала міліцію, щоб ті знайшли куртку, бо Юрій Панасович сказав, що його пограбували.

А що він ще міг сказати дружині, повернувшись із побачення в дощовику?

Якби не вродлива сутула циганка на ім'я Мадонна, що видурила у нього всю зарплату, то Віктор ніколи не погодився б узяти путівку в санаторій Трускавця, яку йому наполегливо пропонував голова профспілки. По-перше, Віктор вважав, що в Трускавець їдуть лише хворі чоловіки. Ця думка була настільки хибна, що завсідники Трускавця довго сміялися б над нею і стукали зігнутими вказівними пальцями по скронях, бо вони впевнені, що якраз хворі у Трускавець не їдуть, тому що їм нема чого там робити. По-друге, Віктор чув від знайомих, що в санаторіях Трускавця всім ставлять клізми, а ця процедура, на думку Віктора, є найбільшим приниженням для чоловіка. А по-третє... та це вже не має значення, бо він таки туди поїхав.

Оксана терпіти не могла мінеральну воду без бульбашок, і родичі та знайомі про це знали, тому Оксані довелося сказати всім, окрім Ліани, що їде у Хмільник розтягувати хребет. Оксана мала 33 роки і 66 кілограмів. Коли її матір питали, як там Оксана, мати відповідала: «Ні дитини, ні скотини, ні коханої людини. Але ми не жалуємося, бо в інших і цього немає». Оксана мала вроду, на яку молилися десятки чоловіків, і гріховне тіло, до якого всі ті чоловіки мріяли притулитися. Оксана хотіла дитину, але жоден із мрійників не був гідним отримати звання батька її дитини, бо Оксана вважала, що дитину потрібно народжувати лише від коханої людини. Від подруги вона чула, що біля центрального моршинського бювету, який знаходиться під покровительством русалки і який називають оазисом кохання, будь-хто, від малого до старого, має шанс зустріти свою половинку незалежно від того, скільки тих половинок, третинок і четвертинок було в минулому. Для цього до бювету потрібно приходити щонайменше чотири рази на добу в один і той самий час із невеликою склянкою пляшкою чи

банкою, можна навіть з маленьким термосом, бо казали люди, що якщо прийти з пластиковою пляшкою до бювету у Трускавці, то розумний мужчина обходитиме тебе десятою дорогою. Мабуть, і в Моршині розумні чоловіки підуть тудою ж.

А от троюрідна сестра Оксани Ліана, яка тричі була в Моршині, де в середньому втрачала по 0,6 кг ваги за добу, і не завжди це була лише зайва вага, сказала: «Бювет бюветом, а мір'яння кроками вулиці імені Івана Франка, особливо у вечірній час – точно принесе результат. І не здумай піти на дискотеку, бо гумореска «Напоєсна і нагодована», яку в кафе-барі готелю «Оберіг» читає музикант гурту «Говерла», добряче підірвала репутацію жінок, що ходять на дискотеку в Моршині і Трускавці, бо я чула, що і в Трускавці ту клятву гумореску читають».

Робота над кінокартиною в якості режисера-постановника забрала у двадцятитрирічної Ліни так багато сил, що її мама Марина прийняла рішення везти доньку в санаторій. Та й самій Марині потрібно було оздоровитися, а ще Марина, як і кожна одинока жінка, вже багацько років мріяла зустріти мужчину свого життя, який би без вагань сказав їй: «Давай одружимося». Щоб визначитися з вибором курорту, Марина звернулася за порадою до недавніх друзів. Друзі порадили їхати у Східницю, бо їм якийсь таксист на Львівському залізничному вокзалі сказав, що в Трускавці свої води вже давно немає.

– Таксист нам повідав, що Трускавець – це лише бренд! – Авторитетно заявила її недавня подруга тележурналіст Тамара, з якою вони планували в наступному році заробити купу грошей, продаючи запрошення на інаугурацію Путіна. – Звісно, Маринко, якщо ти хочеш потусуватися, з кимось познайомитись чи просто переспати разок, бо у Трускавці двічі ніхто не топче одну й ту саму стежку, то в такому випадку – лише у Трускавець. Цей курорт у цьому плані самий продвинутий, а свіже повітря і свіжа вода – лише у Східниці, ну і в Моршині місцями. Таксист брехати не буде.

Через три дні після корисних порад недавніх друзів, тупцюючи під кабінетом парапсихолога в очікуванні свого часу (Марина приїхала раніше, бо переплутала час запису до психоаналітика з часом запису до парапсихолога), Марина випадково побачила свого психотерапевта, який виходив з кабінету парапсихолога, і психотерапевт, рясно почервонівши і сунувши усі руки в кишені, розгублено сказав: «Вам треба до Моршина, бо вода тоді допомагає, коли душа, мов шпак, співає». Марина довго намагалася згадати, як співає шпак, але так і не згадала, бо за своє життя не повісила на дерево жодної шпаківні.

Олег Курдибайло чекав свого часу багато років і нарешті дочекався.

– Поїдеш, – невдоволено повідомив йому голова профспілки, – але треба буде доплатити за путівку шістсот гривень, бо профсоюз усю суму не тягне.

Пославшись на приступ люмбаго, бо останні два рази посилався на защемлений сідничний нерв, Курдибайло чкурнув з роботи в обідню перерву і поїхав до колишнього сталевара, а нині шанованого пенсіонера Сашка Шуліки. Жодна п'янка в цеху не обходилась без розповіді про подвиги, які здійснив Сашко Шуліка на курортах Радянського Союзу, України, Росії, Німеччини, Литви, Чехії. Не було такого року, якого Сашко двічі не поїхав би в якийсь санаторій, звідки повертався худий і щасливий. Лише один раз Сашко повернувся з курорту стомленим і невдоволеним і поклявся, що те місце, де він вовком провів не тільки ночі, а й дні, ніколи при культурній людині не згадає, бо воно згадується лише матюками. Так згадував Сашко Шуліка санаторій у місті Вісбаден, що в Німеччині.

Кажуть, що Сашко Шуліка сильно піддавався впливу жінок. На все, що оточувало Сашка, навіть на їжу, вплинули його кохані жінки. Баштанський сир Сашко Шуліка їв лише тому, що якось у Моршині закрутив пристрасний короткочасний роман (Сашко заводив лише короткочасні романи, бо вважав, що од-

нією путівкою слід встигати щонайменше на дев'ять базарів) з працівницею Баштанського сир заводу. Це була дуже охайна і бридлива жіночка, тому Сашко вирішив, що продукцію заводу, на якому вона працює, можна їсти не вагаючись. Чорнява молодиця з Ужгородського коньячного заводу мала хороше здоров'я, якщо вона, п'ючи 13 років коньяк замість води, сітра, чаю, квасу і компоту (в ті часи порядні жінки пива ще не пили), пашить здоров'ям і бажанням, то й Сашку слід пити той самий коньяк. Носки лише «Мурінець», «Аура» і «BOSS», телевизор «RAINFORD», чайник «Saturn», пральна машинка «Candy», хоча на ювілей колеги по роботі подарували йому «Indesit». Високоякісна спідня білизна фірми «Stuff», яку йому й досі присилає з Узбекистану колишня пристрасна коханка Зульфія, бо в Україні цю білизну Сашко знайти не може. Соки Одеського заводу дитячого харчування, бо у Свети Кивалової, що працювала на «Самдолі», крутило ноги, Наталі із «Сарочка» мала алергійний дерматит, а у Христі з «Richni» було постійно сухо в роті. Томат «Чумак», бо фасувальниця з «Торбину» недобачала, а в економіста було ламке волосся. Кури лише «Гаврилівські дівчата», бо всі семеро продавщиць «Вашої ряби» мали зайву вагу, а торговий агент з «Курки Чоготурки» гикала навіть уві сні. Зефір лише кондитерської фабрики «Ясен», бо в експедитора «Спимала» була відрижка, у менеджера «Солодкої скибки» наліт на зубах, у фасувальниці «Жувко» лупа. Вівсяне печиво «Ясен» або Богуславське, бо у юриста з «Лизни» постійно стрибав тиск, а комірник із Кашовського хлібозаводу чхала частіше, ніж говорила. А от бублики лише «Хлібодар», бо та чорнява краля, яку він зустрів у Миргороді, була неперевершеною фантазеркою в ліфті, ванній і на підвіконнику. Щодо пральної машинки «Candy»: відпочиваючи декілька років тому в Трускавці, Сашко Шуліка необачно, бо цілився не в неї, а в ту стильну, доглянуту красуню, що цікавилась незвичайними екскурсіями, фліртонував з агентом туроператора «Європа», яка в той же вечір, прасуючи йому сорочки (Саш-

ко двічі на день переодягав сорочку), майки, труси та брюки, із захопленням розповідала про тури вихідного дня в Європу. Найбільше Сашкові сподобалась розповідь про тур «Два дні у Венеції», тому що вона про нього розповідала, роблячи язиком масаж вух, і він туди поїхав, бо що таке 345 євро для працюючого пенсіонера-сталевара! Отам у Венеції він і зупинив свій вибір на пральній машинці італійського виробництва.

Це трапилось під хмарним небом Венеції перед самісіньким світанком. Отримавши довгоочікуваний сигнал від гладенької і гладенької італійки Лючії (насправді то була не італійка, а румунка, але Сашко Шуліка так про це і не узнав), який вона подала двома пальцями – вказівним і великим, Сашко Шуліка штовхнув штурмана гондоли Джовані у воду і, сказавши: «Лоша те мі кантаре», бо більше нічого італійською не знав, показав Лючії, як кохаються українські мужчини, прапрапраправнуки славних козаків, якими захоплювався сам Олівер Кромвель, вождь англійської буржуазної революції.

Закінчивши пристрасний українсько-румунський марафон, Сашко Шуліка допоміг залізи в гондолу тремтячому від холоду гондолісту, який із захопленням дивився на нього і викрикував: «Бравіссімо! Бравіссімо, містер Македонській», а Лючія, важко дихаючи, шепотіла: «Беліссімо, козак! Фелічіта Лючія! Дольче віта Лючія! Беліссімо, Олівер Кромвель».

Лише один-єдиний раз у своєму житті Сашко Шуліка поступив нечесно, а за його словами – зрадив себе і коханих. Це трапилось, коли зять і старша донька вирішили подарувати Сашкові автомобіль. От тоді Сашко під силенним тиском зятя і доньки зрадив Ніну Марієнко із «ЗАЗу», Надю Козлову та Таню Ліберман з «ВАЗу», Дуню Карімову з «ГАЗу», Алесью Пущу з «Юнісону», Катю Осадчу з «УАЗу» та Аушру Юціне з «РАФу». Скриплячи зубами, серцем і душею, Сашку довелося віддати перевагу Єві Індезіт, з якою він мав необачність опинитися в її номері, коли допивав воду у Вісбадені. Згадуючи ту вимушену близькість, Сашко завжди хрестився і багато разів повторяв:

«Хай Господь милує. Заступи і оборони». Ця трагедія трапила-ся в останній день його відпочинку у Вісбадені. Сашко пішов у номер Єви Індезіт з відчаю: він просто не міг повернутися з Вісбадена «цнотливим». Єва працювала на «Wolkswagen».

Поставивши на стіл ужгородський коньяк, Олег Курдибайло виклав закуски: виноград «Люсинта», який знайшов через сусіда, котрий порадив звернутись до відомого виноградаря-любителя, консерви «Аквamarin», сиров'ялену ковбасу Кременчуцького м'ясокомбінату, хліб Херсонського хлібо-заводу, дві банки квасолі «Одеського консервного заводу» і «Кривоозерську» воду.

– Молодець, – вдоволено киваючи головою, сказав Сашко Шуліка, дивлячись на продукти, і взяв до рук пляшку з водою.

– Вася Галка розповів, – гордо промовив Олег, кивнувши на пляшку з водою, – казав, що та жіночка з Кривого Озера тричі приїжджала і визивала вас на прохідну, а ви його замість себе посилали, і він стверджував, що він – Сашко Шуліка. Ви навіть пропуск з його фотографією і своїм ім'ям зробили.

– Хороша пам'ять у Галки, – зітхнув Сашко Шуліка, – і хороші були часи! А ти, значить, нарешті поїдеш?!

Сашко Шуліка налив у склянку води.

– Так, дядьку Сашко.

– А куди?

– Куди скажете, туди й поїду, бо є путівки і в Моршин, і в Трускавець.

– Тільки в Моршин! – Рубонув правою рукою повітря Сашко Шуліка і зробив два ковтки води.

– А чому? – здивувався Олег, – кажуть же, що в Трускавці вибір більший.

– Вибір то більший, але для такого недосвідченого ловеласа, як ти, Трускавець не підходить. – Сашко Шуліка дістав із шухлядки штопор і взявся відкривати коньяк. – Уся справа у тім, що у Трускавці місцеві жінки, не всі, звісно, люблять «косити» під приїжджих – ароматних, яскравих і смачненьких

краль. Ти б бачив скільки нашого брата через це опустили меча і втратили віру в себе. А от у Моршині ніхто із себе нічого не корчить. Там місцеві жителі залишаються самими собою і, що дивно і приємно, вони вміють бути непомітними. В Моршині ніхто тобі не лізе межі очі. Я маю на увазі місцевих жінок.

Сашко Шуліка налив дві повні чарки коньяку і взявся нарізати ковбасу.

– Оце так діла! – Похитав головою Олег і витер рукавом светра піт із лоба.

– Помий виноград.

Олег поклав два грона у велику тарілку і увімкнув воду, а Сашко Шуліка продовжив:

– І ще. Моршин значно менше місто, ніж Трускавець, відповідно, слухи по ньому розлітаються швидше. А слухи у наш час – це головне. Чув вислів: «Хто володіє інформацією, той володіє світом»?

– Так, чув. А хліба порізати?

– Не треба, я коньяк лише виноградом і сиров'яленою ковбасою закушую або виноградом і сиром. Так от, жінки теж чули той вислів, я маю на увазі досвідчених жінок, а не первісток. Вони, поки не узнають про тебе все, не дадуть. Бо даси якомусь німечному в любовних справах – і весь відпочинок зіпсований – це раз: по-друге, те німечне сплота не відстане. Від такого навіть після танцю на дискотеці важко відмахатися, бо воно ж думає, якщо жінка погодилась обійматись, то погодиться й злягатись. А після сексу тим паче воно не відлипне. Жінки зараз розумні пішли, вони не дають кому попало, а за того, хто козак у ліжку, будуть боротися. Вони самі тебе тягтнуть у ліжку, якщо, звісно, будеш дотримуватись моїх порад.

– А як же вони узнають, що я козак у ліжку? – Схвильовано спитав Олег.

– Ну, давай, – Сашко Шуліка високо підняв чарку з коньяком, – дай Бог, щоб не остання.

– Дай Бог, дядь Сань.

Занюхавши коньяк рукавом накрохмаленої білосніжної сорочки, Сашко Шуліка поклав до рота ягоду винограду і налив по другій чарці.

– Зробиш, Олеже, як я скажу, узнають усі, що ти козак у ліжку! Яке саме людне місце у Моршині після бювету знаєш?

– Не знаю, – затрусив головою Олег Курдибайло.

– А я знаю, це аптека і цих аптек там мало. Придивись, до якої аптеки найбільше люду ходить, у тій аптеці у післяобідню пору й купиш дві пачки презервативів і жіночі прокладки. Найдорожчі прокладки купиш.

– Добре, – закивав головою Олег Курдибайло.

– А потім за дві хвилини до зачинення забіжиш туди захеканий і скажеш: «Виручайте, паняно. Малі». Покажеш їй, які брав презервативи і попросиш більші. Самі більші! Тільки не здумай махлювати з утомою, будеш бігти до аптеки, поки не задерє у грудях, все повинно виглядати правдиво.

– То в мене ж... – зніяковів Олег.

– Я знаю... – махнув рукою Сашко Шуліка. – Бачив у душовій. Свій розмір візьмеш з дому.

– Добре!

– Наступного дня прийди до аптеки за декілька хвилин до відкриття і нетерпляче тупцюй під дверима. Щойно відчинять, забіжи, поклади на прилавок пусту коробку і схвильовано, а разом з тим сором'язливо скажи: «Будь ласка, швидше дайте ще дві пачки отаких, як я вчора брав, бо не вистачило на обох. А їм же після обіду на процедури йти». Ну, а ввечері прийдеш і візьмеш шість пачок і скажеш: «Це, щоб вистачило. Так погано, що ви вночі не працюєте... Спасибі, що виручаєте». І даси аптекарці дорогу шоколадку. Гляди, і вона тобі дасть.

Допивши п'яту чарку коньяку, Олег з'їв останні три ягоди винограду і спитав:

– Що з мене, дядьку Сашко? Може, вам щось із Моршина привезти?! Ну, носки теплі чи, може, води, чи якогось лікарства, якого у нас немає? А може, махнете разом зі мною?

– Та ні, у мене й так нерви не в порядку, – затрусив сивою головою Сашко Шуліка і важко зітхнув.

– Не зрозумів? – Здивувався Олег.

– А що тут не зрозумілого? Як казав Павло Глазовий, царство йому небесне: «Потяг є, та немає локомотива».

Олег наморщив лоба, і Сашко Шуліка пояснив:

– Відгуляв я своє, Олеже. Пів шостої на моєму годиннику.

– А-а-а.

Знітившись, Олег налив у свою чарку води.

– А ти що скажеш, Олеже, хто сильніший – Глазовий чи Руданський?

– Та я не знаю, – знизав Олег плечима. – А коли вони б'ються?

Сашко Шуліка важко зітхнув, дістав з верхньої шухляди столу товстий зошит і заговорив тихіше:

– Я мрію, щоб на моєму похороні було триста чоловік. Як триста тих спартанців, що 2,5 тисячі років тому зупинили і тиждень стримували у фермопільському проході двохмільйонну армію персів. Ото люди були! Та навіть якщо і двохсоттисячну, а не двохмільйонну, як стверджують сучасні вчені, все одно ті спартанці над людьми. Так от, родичі разом із заводчанами та сусідами складуть сотню.

Сашко Шуліка замріяно подивився на вікно, ковтнув слину і продовжив:

– Якщо приїде хоча б кожна шоста, то моя мрія збудеться. У цьому зошиті адреси усіх моїх коханок. – Сашко протягнув зошита Олегові. – Повідомиш усіх. Обіцяй.

– Та вам ще...

– Обіцяй! – Підвищив голос Сашко Шуліка.

– Добре. Клянусь. – Олег взяв зошита.

– Клянись потенцією.

– Чого нею? – Несміливо запротестував Олег.

– Бо це саме дорожче.

– Клянусь своєю потенцією.